

فلسفه دوازدهم

مؤلف: فاطمه نجاتی فرد

حامد اکبری با همکاری:

ویژه

نظام جدید

مجموعه کتاب های طلایی کنکور انسانی

www.Akbari-Arabi.com

کتاب **طلایی** فلسفه دوازدهم

تدریس دروس به صورت نکته‌ای و طبقه‌بندی شده (مطابق با نظام جدید)

طراحی پاسخنامه تشریحی همراه با *مرجع به نکات مربوطه

روش پیشنهادی جهت تسلط بر دروس

ارائه تست‌های کنکوری ۹۰ تا ۹۷

ارائه تست‌های آزمایشی

فصل دوم (کلیات ۲) در یک نگاه

- ۱) آشنایی مسلمانان با فلسفه یونان ۲) نهضت ترجمه
 ۳) ترجمه های فلسفی ۴) تأثیر در تفکر مغرب زمین
 ۵) تکامل فلسفه ی اسلامی ۶) قرون

نکته ۶: آشنایی مسلمانان با فلسفه یونان

◇ مابعدالطبیعه در یونان با سقراط، افلاطون و ارسطو، به خصوص افلاطون و ارسطو به کمال خود رسید.

◇ مرکز نشو و نمای اندیشه های فلسفی: ابتدا یونان ← سپس اسکندریه

نکته ۷: نهضت ترجمه

◇ خلافت بنی عباس دو واقعه مهم را به دنبال داشت:

اول: ایرانیان به دستگاه خلافت راه یافتند.

دوم: بغداد مرکز خلافت اسلامی قرار گرفت.

دو واقعه بالا، در تحول فرهنگی و نهضت ترجمه کتب علمی و فلسفی مؤثر افتاد.

◇ بغداد در زمان منصور دوانیقی و با توصیه و همکاری برمکیان تأسیس شد.

◇ پیش از فتوحات مسلمانان:

۱) انوشیروان ساسانی مدرسه ای در خوزستان (بندی شاپور) بنا کرد.

۲) در این مدرسه هفت تن از فلاسفه نوافلاطونی را به استادی پذیرفت.

۳) ایرانیان قبل از تسلط مسلمانان با فرهنگ یونانی آشنا شده بودند.

♦ هارون الرشید به توصیه وزیر خود یعنی یحیی برمکی « فَرَّانَهُ الْمَكْمَهُ » یا « بَيْتُ الْمَكْمَهُ » را در بغداد تأسیس کرد.

♦ بیت المکمه در دوره خلافت مأمون رونق زیادی یافت.

♦ یکی از اهداف از تأسیس بیت المکمه ترویج علوم هندی شاپور بود.

♦ مُنْین بن اسحاق در ازای ترجمه ی هر کتاب از یونانی به عربی زر ناب از مأمون دریافت می کرد.

نکته ۸: ترجمه های فلسفی

منین بن اسحاق (پدر اسحاق بن منین) ← مترجم کتاب های طبی از یونانی به عربی

اسحاق بن منین (پسر منین بن اسحاق) ← مترجم کتاب های فلسفی و به ویژه آثار ارسطو (کتاب نفس، افلاق و...)

ابوبشیر متی بن یونس ← که استاد فارابی هم بود کتاب شعر ارسطو را ترجمه کرد.

♦ تاسوعات (نه گانه ها) نام کتاب افلوپین است که :

(۱) ابن ناعمه بخشی از آن یعنی اتولوجیا را ترجمه کرد. (۲) کندی (اولین فیلسوف مسلمان): ترجمه ابن ناعمه را اصلاح نمود.

ابن سینا، اسکندر افرویدیسی را فاضل متأخرین نامید.

♦ اَلْمِکْمَةُ فَالَهُ الْمُؤْمِنِ، فَاطْلُبُوهَا وَوَلَوْ عِنْدَ الْمُشْرِكِ = حکمت، گمشده مؤمن است. پس آن را طلب کنید؛ حتی اگر نزد مشرک باشد.

♦ فلسفه اسلامی به جهت غلبه گرایش ارسطویی در آن، به فلسفه مشاء معروف شد.

نکته ۹: تأثیر در تفکر مغرب زمین

در قرون وسطی ← متفکران مسیحی تا حدودی با افکار افلاطون و نه افلاطونیان آشنایی داشتند.

متفکران مسیحی به کسب شناخت گسترده تر از اندیشه های ارسطو پرداختند.

تا قرن دوازدهم میلادی ← افکار آگوستینوس سیطره داشت.

بعد از قرن دوازدهم میلادی ← به تدریج آثار بوعلی و ابن رشد به لاتین ترجمه شد.

در قرن سیزدهم ← نخستین دانشگاه مغرب زمین یعنی دانشگاه پاریس تأسیس شد و آلبرت کبیر و توماس آکوئینی از اساتید

آن شدند که آنها متأثر از ابن سینا و ابن رشد بودند.

◇ دانشکده آکسفورد بعد از دانشگاه پاریس تأسیس شد و از وجود (اجر بیکن (از پیشگامان نهضت (نسانس) بهره گرفت.

◇ (اجر بیکن: از نظر فلسفی ← متأثر از ابن سینا از نظر از علمی ← متأثر ابن هیثم

◇ تأثیر عقلانیت ابن سینا و ابن رشد در غرب به حدی است که، برخی اصالت عقل را متأثر از فلسفه ی اسلامی می دانند.

نکته ۱۰: تکامل فلسفه ی اسلامی

آشنایی غربیان با فلسفه اسلامی تا ابن رشد محدود شد و از دید آنان فلسفه اسلامی بعد از او به پایان خود رسید.

فلسفه ابن سینا به وسیله شاگردان او، بهمنیار و ابوالعباس لوکری ادامه یافت.

◇ در قرن ششم:

← فلسفه ی ابن سینا مورد انتقاد شدید غزالی و فخر الدین رازی قرار گرفت.

← شهاب الدین سهروردی که مؤسس مکتب فلسفی اشراق بود، فلسفه ی ابن سینا را به قلمرو جدیدی هدایت کرد.

◇ در قرن هفتم:

← قطب الدین شیرازی شاگرد فواجه نصیر طوسی، بزرگترین «دایره المعارف=دره التاج» را تألیف کرد.

← فواجه نصیر الدین طوسی، با توجه به حکمت اشراقی به احیای حکمت فارابی و بو علی سینا پرداخت.

← نصیرالدین طوسی، شرح استادانه ای بر کتاب ابن سینا نوشت که موجب رونق گرفتن فلسفه ی مشاء شد.

← فواجه نصیر الدین طوسی بزرگترین امیاگر فلسفه مشایی بود.

◇ در قرن هشتم:

← قطب الدین رازی کتاب ماکمات (ارزیابی شرح های فواجه طوسی و فخر رازی بر اشارات ابن سینا) را نوشت.

◊ در قرن یازدهم:

◄ میرداماد کوشید فلسفه ی ابن سینا را به روش اشراقی تفسیر کند.

◄ صدر المتألهین (ملاصدرا) فلسفه ی اسلامی را به مرتبه ی دیگری از کمال رسانید و حکمت متعالیه را تأسیس کرد.

◊ تعبیر «حکمت متعالیه» را ابن سینا در کتاب اشارات خود به کار برده بود.

◊ علامه طباطبائی یکی از بزرگترین مروجان فلسفه ی صدرایی در سال های اخیر هستند.

پرسش های تشریحی

(سال ۹۶)

۱. کتاب شعر ارسطو را چه کسی ترجمه کرد ؟ ← نکته ۸

۲. تعبیر (حکمت متعالیه) را اولین بار در اشارات خود به کار برد ولی فلسفه ی او به این به این نام مشهور نشد.

(سال ۹۵)

← نکته ۱۰

(سال ۹۴)

۳. کتاب محاکمات نوشته ی کیست و موضوع آن چیست ؟ ← نکته ۱۰

(سال ۹۳)

۴. آثار ارسطو که توسط اسحاق بن حنین ترجمه شد را نام ببرید ؟ ← نکته ۸

(سال ۹۳)

۵. هدف برمکیان از تأسیس بیت الحکمه در بغداد چیست ؟ ← نکته ۷

پرسش های چهار گزینه ای

۱۲. مفسر فلسفه اسلامی به روش اشراقی که بود و کدام حکیم فارابی را پس از چند قرن احیا کرد ؟ (خارج کشور ۹۷)

- (۱) میر داماد - شیخ اشراق
 (۲) قطب الدین شیرازی - شیخ اشراق
 (۳) میر داماد - خواجه نصیر الدین طوسی
 (۴) قطب الدین شیرازی - خواجه نصیر الدین طوسی

۱۳. میان دو متفکر ذکر شده کدام یک متأثر از دیگری بوده است و کدام شخص به بررسی و داوری میان نظرات نصیرالدین طوسی و فخر رازی در مورد افکار ابن سینا پرداخت ؟ (سراسری ۹۶)

- (۱) سهروردی از خواجه نصیر - سهروردی
 (۲) خواجه نصیر از سهروردی - میر داماد
 (۳) سهروردی از خواجه نصیر - قطب الدین شیرازی
 (۴) خواجه نصیر از سهروردی - قطب الدین شیرازی

۱۴. کدام متفکر فلسفه ابن سینا را به مسیر تازه ای هدایت کرد ؟ (سراسری ۹۵)

- (۱) میرداماد (۲) فخر رازی (۳) شیخ اشراق (۴) خواجه نصیر الدین طوسی

۱۵. کدام مورد درباره ی خواجه نصیر الدین طوسی درست است ؟ (خارج کشور ۹۵)

- (۱) شاگرد قطب الدین شیرازی بود.
 (۲) بزرگترین احیاگر فلسفه مشایی بود.
 (۳) شهاب الدین سهروردی از وی متأثر بود.
 (۴) شرحی جامع و نقادانه بر اشارات نوشت.

۱۶. کدام مورد عبارت را به نحو درستی کامل می کند ؟ متفکران مسیحی در آغاز قرون وسطی (سراسری ۹۴)

- (۱) گرایشات اصالت عقلی داشتند.
 (۲) افکار ارسطو را نمی شناختند.
 (۳) با افکار فیلسوفان مسلمان آشنایی نداشتند.
 (۴) آثار افلاطون را در آکسفورد شرح می کردند.

۱۷. اسحاق بن حنین و حنین بن اسحاق که به ترتیب و بودند، به ترتیب مترجم کتاب و بودند. (سراسری ۹۰)

- (۱) پدر - پسر - فلسفی - طبی
 (۲) پدر - پسر - طبی - فلسفی
 (۳) پسر - پدر - فلسفی - طبی
 (۴) پسر - پدر - طبی - فلسفی

۱۸. مؤسس و مشوق بر دایر نمودن خزانه الحکمه به ترتیب و و مترجم کتاب «شعر ارسطو» بود. (خارج کشور ۹۰)

- (۱) هارون الرشید - یحیی برمکی - اسحاق بن حنین
 (۲) یحیی برمکی - هارون الرشید - اسحاق بن حنین

۳) هارون الرشید - یحیی برمکی - ابوبشر متی بن یونس

۴) یحیی برمکی - هارون الرشید - ابوبشر متی بن یونس

۱۹. احیاگر فلسفه ی رو به افول مشاء در قرن هفتم، و مؤلف کتاب «محاکمات» و مفسر فلسفه ی ابن سینا به روش اشراقی

(خارج کشور ۹۰)

..... بود.

۱) خواجه نصیرالدین طوسی - قطب الدین رازی - میر داماد

۲) خواجه نصیرالدین طوسی - قطب الدین شیرازی - شیخ اشراق

۳) شهاب الدین سهروردی - قطب الدین رازی - میر داماد

۴) شهاب الدین سهروردی - قطب الدین شیرازی - شیخ اشراق

۲۰. قطب الدین شیرازی، کدام اثر معروف را در فلسفه اسلامی به زبان فارسی تألیف کرد ؟

(قلم چی ۹۶)

۱) دره التاج

۲) رساله ی در شرح مابعدالطبیعه

۳) رساله جمع بین رأی دو حکیم

۴) محاکمات

۲۱. کدام فیلسوف از بزرگترین مروجان فلسفه صدرایی در سال های اخیر محسوب می شود ؟

(سنجش ۹۶)

۱) جلال الدین دوانی

۲) علامه طباطبایی

۳) میرزا مهدی آشتیانی

۴) خواجه نصیرالدین طوسی

۲۲. اثولوجیا بخشی از کدام کتاب است و چه کسی آنرا ترجمه کرده ؟

(گزینه دو ۹۶)

۱) تاسوعات افلوپین - ابن ناعمه

۲) تاسوعات افلاطون - ابن ناعمه

۳) جمهوریت افلاطون - حنین ابن اسحاق

۴) شعر ارسطو - اسحاق بن حنین

۲۳. نوافلاطونیان، بودند و مؤسس بیت الحکمه یا خزانه الحکمه، بود که به منظور تأسیس شد. (قلم چی ۹۵)

۱) پیروان افلوپین - هارون الرشید - ترویج علوم جندی شاپور

۲) رهروان افلاطون - هارون الرشید - ترویج علوم جندی شاپور

۳) پیروان افلوپین - یحیی برمکی - ارائه ی جنبه ی فلسفی کتاب و سنت

۴) رهروان افلاطون - یحیی برمکی - ارائه ی جنبه ی فلسفی کتاب و سنت

پاسخ نامه تشریحی

۱۲) گزینه ۳ ← نکته ۱۰

خواجه نصیر الدین طوسی، با توجه به حکمت اشراقی به احیای حکمت فارابی و بو علی سینا پرداخت. میرداماد کوشید فلسفه ی ابن سینا را به روش اشراقی تفسیر کند.

۱۳) گزینه ۴ ← نکته ۱۰

ابتدا سهروردی و پس از او خواجه نصیرالدین طوسی بوده پس افکار خواجه نصیر الدین طوسی متأثر از ابن سینا است. قطب الدین رازی کتاب محاکمات (ارزیابی شرح های خواجه طوسی و فخر رازی بر اشارات ابن سینا) را نوشت.

۱۴) گزینه ۳ ← نکته ۱۰

شهاب الدین سهروردی که مؤسس مکتب فلسفی اشراق بود، فلسفه ی ابن سینا را به قلمرو جدیدی هدایت کرد.

۱۵) گزینه ۲ ← نکته ۱۰

نصیرالدین طوسی، شرح استادانه ای بر کتاب ابن سینا نوشت که موجب رونق گرفتن فلسفه ی مشاء شد. خواجه نصیر الدین طوسی بزرگترین احیاگر فلسفه مشایی بود.

۱۶) گزینه ۲ ← نکته ۹

در قرون وسطی متفکران مسیحی تا حدودی با افکار افلاطون و نو افلاطونیان آشنایی داشتند. متفکران مسیحی به کسب شناخت گسترده تر از اندیشه های ارسطو پرداختند.

۱۷) گزینه ۳ ← نکته ۸

حنین بن اسحاق (پدر اسحاق بن حنین): مترجم کتاب های طبی از یونانی به عربی
اسحاق بن حنین (پسر حنین بن اسحاق): مترجم کتاب های فلسفی و به ویژه آثار ارسطو (کتاب نفس، اخلاق و...)

۱۸) گزینه ۳ ← نکته ۷ و نکته ۸

هارون الرشید به توصیه وزیر خود یعنی یحیی برمکی « خَزَانَه الْحِکْمَه » یا « بَيْتُ الْحِکْمَه » را در بغداد تأسیس کرد. ابوبشر متی بن یونس: که استاد فارابی هم بود کتاب شعر ارسطو را ترجمه کرد.

۱۹) گزینه ۱ ← نکته ۱۰

خواجه نصیر الدین طوسی بزرگترین احیاگر فلسفه مشایی بود.

قطب الدین رازی کتاب محاکمات (ارزیابی شرح های خواجه طوسی و فخر رازی بر اشارات ابن سینا) را نوشت.

میرداماد کوشید فلسفه ی ابن سینا را به روش اشراقی تفسیر کند.

۲۰) گزینه ۱ ← نکته ۱۰

قطب الدین شیرازی شاگرد خواجه نصیر طوسی، بزرگترین «دایره المعارف=دره التاج» را تألیف کرد.

۲۱) گزینه ۲ ← نکته ۱۰

علامه طباطبایی یکی از بزرگترین مروجان فلسفه ی صدرایی در سال های اخیر هستند.

۲۲) گزینه ۱ ← نکته ۸

ابن ناعمه بخشی از تاسوعات یعنی اتولوجیا را ترجمه کرد.

۲۳) گزینه ۱ ← نکته ۷

انوشیروان ساسانی مدرسه ای در خوزستان (جندی شاپور) بنا کرد.

هارون الرشید به توصیه وزیر خود یعنی یحیی برمکی « خَزَانَه الحکمه » یا « بَيْتُ الحِکْمَه » را در بغداد تأسیس کرد.